

Opgave 2 Crisis en de publieke omroep

Bij deze opgave horen de teksten 3 en 4 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Onder invloed van de economische crisis hervormt de regering de publieke omroep. In 2012 gaf de overheid € 917 miljoen uit aan media. Vanaf 2013 wordt dat mediabudget stapsgewijs verlaagd. De bezuiniging loopt op tot een bedrag van € 200 miljoen in 2015.

In het regeerakkoord van oktober 2012 staat een korte mediaparagraaf (tekst 3). Staatssecretaris Sander Dekker stuurde op 6 december 2012 een brief aan de Kamer waarin de plannen uit het regeerakkoord verder zijn uitgewerkt (tekst 4).

Lees tekst 3.

- 3p 14 In de voorstellen blijft het Stimuleringsfonds voor de Pers bestaan. Leg uit op welke wijze het Stimuleringsfonds voor de Pers bijdraagt aan de kwaliteit van de democratie.

In artikel 7 van de Grondwet staat dat burgers het recht hebben op het uiten van hun mening. Dit artikel regelt daarmee de relatie overheid-burger met betrekking tot informatie-uitwisseling. De relatie overheid-burger met betrekking tot informatie-uitwisseling wordt ook geregeld in artikel 10 van het *Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM)*.

- 2p 15 Waarover gaat artikel 10 van het EVRM en wat voegt het toe aan artikel 7 van de Grondwet? Gebruik in je antwoord de begrippen 'zender' en 'ontvanger'.

De mediaparagraaf van het regeerakkoord gaat vrijwel helemaal over de publieke omroep en nauwelijks over de geschreven pers. De overheid heeft in haar regelgeving altijd al meer aandacht aan de publieke omroepen besteed dan aan de geschreven pers.

- 2p 16 Geef een verklaring voor deze ongelijke verdeling van aandacht van de overheid.

Lees de regels 1 tot en met 14 van tekst 4.

- 2p 17 Welk verband kan gelegd worden tussen het marktmechanisme en de 'verschraling van het media-aanbod'?

Lees de regels 15 tot en met 26 van tekst 4.

De overheid neemt verantwoordelijkheid voor de publieke functies van de media. Een van die functies is de informatievoorziening.

Staatssecretaris Dekker noemt een publieke omroep een pijler onder het mediabeleid. Hij geeft daarmee het belang aan van een publieke omroep voor het mediabeleid.

- 2p **18**
- Wat is het doel van het mediabeleid met betrekking tot informatievoorziening?
  - Leg uit dat de overheid haar beleid met betrekking tot informatievoorziening beter gestalte kan geven mét dan zónder publieke omroep.

De overheid ondersteunt met haar mediabeleid de informatieve functie van de media en geeft weinig steun aan de amuserende functie.

De staatssecretaris wil meer programma's van Nederlandse makelij.

- 2p **19**
- Leg uit dat een andere maatschappelijke functie van de media versterkt kan worden door deze voorkeur van de staatssecretaris.

De overheid regelt veel voor de publieke omroep en tegelijkertijd staat in artikel 7 van de Grondwet dat ze zich niet met de inhoud mag bemoeien.

- 2p **20**
- Geef een reden waarom artikel 7 in de Grondwet is opgenomen.

In de regels 15-17 van tekst 4 staat dat de media "grote invloed" hebben. Deze uitspraak van de staatssecretaris kan niet met alle mediatheorieën ondersteund worden.

- 6p **21**
- Leg aan de hand van elk van de volgende theorieën uit wat volgens die theorie de invloed van de media is op de meningsvorming van burgers.
- framingtheorie
  - theorie van de selectieve perceptie
  - agendasettingtheorie

Opgave 2 Crisis en de publieke omroep

tekst 3

Media

Het bestaande beleid wijzigen we op een aantal punten.

- De regionale omroepen worden niet langer gefinancierd door de provincies, maar door het Rijk. Het budget wordt overgeheveld van het provinciefonds naar de mediabegroting. Door samenwerking en integratie van taken met de landelijke publieke omroep is een besparing mogelijk.
- We heroverwegen het eerder aangekondigde mediafonds¹⁾. Het Stimuleringsfonds voor de Pers blijft bestaan.
- De zogenaamde ‘artikel 2.42-omroepen’²⁾ worden – zoals eerder

besloten – ondergebracht bij omroeporganisaties. Dat maakt het schrappen van de hiermee samenhangende uitgaven mogelijk.

- De landelijke publieke omroep krijgt daarnaast een extra taakstelling³⁾. Deze kan onder meer worden gerealiseerd door de eigen inkomsten te vergroten, onnodige uitgaven aan ledenwerving te voorkomen en door de voorgenomen koppeling tussen ledenaantallen en budgetten van omroepverenigingen los te laten en te vervangen door een systeem met A- en B-licentie. Toetreding van nieuwe omroepen blijft mogelijk.

naar: Regeerakkoord p. 19, 29 oktober 2012

- noot 1 Heroverwegen betekent hier dat het plan bestaat om 16 miljoen euro op dat fonds te bezuinigen. Het mediafonds verstrekt subsidies voor cultureel media-aanbod.
- noot 2 Artikel 2.42-omroepen zijn de zendgemachtigden op levensbeschouwelijke grondslag zonder leden.
- noot 3 Taakstelling betekent hier dat 200 miljoen euro extra bezuinigd moet worden.

tekst 4

- (...) We zien dat er nauwelijks meer sprake is van distributieschaarste. Er is volop ruimte in en op de (digitale) ether, kabel, satelliet en via glas-
5 vezel. Daartegenover staat dat er weinig programma's zijn van Nederlandse makelij. Dat komt omdat deze erg duur zijn en de Nederlandse markt klein is, zodat het altijd on-
10 zeker is of de kosten wel terugverdiend kunnen worden. Als slechts de wetten van de markt gelden, verschaalt het media-aanbod, zeker in de huidige competitieve markt.
- 15 Bovendien hebben sommige media een grote invloed op de meningsvorming van de burger. Radio en televisie komen direct de huiskamers binnen met indringende boodschap-
20 pen. Een publieke omroep is de meest efficiënte manier om publieke functies in de media vorm te geven. Het kabinet heeft de overtuiging dat een moderne publieke omroep een
25 belangrijke pijler is en blijft onder het mediabeleid.
(...)

*naar: brief van staatssecretaris Dekker aan de Kamer betreffende:
uitwerking regeerakkoord-Rutte II, 6 december 2012*